

УДК 657.7

А. П. Макаренко,
 д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку, аналізу оподаткування та аудиту,
 Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя
 М. В. Кутова,
 магістрант, Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя

АУДИТ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ЯК ДІЄВИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

A. Makarenko,
 Doctor of Science in Economics, Professor of the Accounting, Analysis, Taxation and Audit Department,
 Zaporizhzhia State Engineering Academy
 M. Kutova,
 Master Student, Zaporizhzhia State Engineering Academy

AUDIT OF REVENUE FROM PRODUCT REALIZATION AS A DEALER OF EFFECTIVENESS OF THE ENTERPRISE ACTIVITY

У статті визначено, що вітчизняні підприємства проводять аудит доходів від реалізації продукції з метою підвищення ефективності діяльності підприємства, авторами статті запропоновано методику проведення внутрішнього аудиту доходів на підприємствах.

Розроблено методику аудиту доходів від реалізації продукції, яка включає в себе визначення мети, завдань, анкету проведення аудиту, загальний план аудиту, програму перевірки, та запропоновано робочі документи аудитора. Проведення правильного й ефективного аудиту доходів забезпечує інформаційну прозорість у бухгалтерському обліку, а також прибутковість підприємства. Представлена анкета, програма аудиту та робочі документи аудитора дають змогу: охопити всі етапи бухгалтерського обліку доходів на підприємстві, оскільки в програмі відображені основні процедури для досягнення мети аудиторської перевірки; перевірити повноту, законність, правильність та своєчасність відображення їх в обліку та звітності; в разі виявлення порушень виявити та усунути їх; в аудиторському звіті надати рекомендації з внесення необхідних змін в облікову політику підприємства щодо організації та методики обліку доходів від реалізації.

It is determined in the article that domestic enterprises conduct an audit of the proceeds from the sale of products in order to increase the efficiency of the enterprise, the authors of the article propose a method of conducting internal audit of income at enterprises. A methodology for the audit of revenue from sales of products is developed, which includes the definition of goals, tasks, the questionnaire of the audit, the general audit plan, the program of verification, and the proposed working documents of the auditor. The correct and effective audit of incomes ensures informational transparency in accounting, as well as profitability of the enterprise. The submitted questionnaire, audit program, and auditor's working papers allow you to: cover all stages of accounting for income in an enterprise, since the program reflects the main procedures for achieving the purpose of the audit; check the completeness, legality, correctness and timeliness of their reflection in accounting and reporting; detect and eliminate violations; in the auditor's report to make recommendations for making the necessary changes in the accounting policies of the company regarding the organization and methods of accounting for revenue from sales.

*Ключові слова: аудит, дохід від реалізації, перевірка, програма перевірки, робочий документ аудитора.
 Key words: audit, revenue, verification, verification program, auditor's working documents.*

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Важливим досвідом вітчизняних підприємств є ефективна система управління проведення внутрішнього аудиту. Розробка методики аудиту доходів від реалізації продукції підприємства, включає в себе: етапи проведення перевірки, розробку моделей робочих документів аудитора. Аудит доходів від реалізації встановлює об'єктивну оцінку щодо достовірності, правдивості, об'єктивності, й законності відображення в бухгалтерському обліку доходів та фінансових результатів.

Внутрішній аудит — це незалежна експертна діяльність суб'єкта господарювання спрямована на перевірку та оцінку його діяльності в інтересах керівництва [11, с. 159].

Виконання якісного й ефективного аудиту доходу від реалізації продукції забезпечує прибутковість підприємства. Отже, актуальною проблемою вітчизняних підприємств на сьогодні є перевірка правильності, своєчасності та законності відображення доходів від реалізації продукції в обліку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженням проблемних питань аудиту доходів від реалізації продукції присвятили свої праці такі вчені, як: Ф.Ф. Бутинець [2], Г.М. Бескоста [1; 7; 11], Б.Ф. Усач [25], С.Я. Салига [23; 24], А.П. Макаренко [6—16],

Таблиця 1. Розроблена анкета перевірки доходу від реалізації продукції

№	Зміст	Варіанти відповіді			Оцінка системи внутрішнього контролю
		Так	Ні	Інф. відсутня	
1	2	3	4	5	6
1	Чи є відділ внутрішнього контролю на підприємстві?				
2	Чи контролюється наявність документів, що підтверджують реалізацію продукції?				
3	Коли проводилась аудиторська перевірка?				
4	Чи були виявлені аудитором порушення?				
5	Чи відповідає документація вимогам чинного законодавства?				
6	Чи ведеться окремо облік різних видів доходів на підприємстві?				
7	Чи є відповідальні особи за повноту і своєчасність відвантаження продукції, товарів?				
8	Чи правильно укладаються договори з кожним покупцем на кожний вид продукції?				
9	Чи звіряють рахунки-фактури із затвердженими замовленнями на продаж і документами на відвантаження продукції?				
10	Як ведеться аналітичний облік реалізації продукції?				
11	Чи планує підприємство обсяги реалізації продукції?				
12	Чи сформовано на підприємстві портфель заказів на вироблену продукцію?				
13	Чи дотримується якість реалізованої готової продукції на підприємстві?				
14	Чи відповідає визнання доходів згідно з П(С)БО15?				
15	Як контролюється своєчасність оплати за реалізовану продукцію?				

О.В.Гамова [3], Л.П. Кулаковська [5], М.Ф. Огіччук [21], Т.О. Меліхова [17—20; 23—24], Г.М. Давидов [4], В.В. Рядська [22] та інші. Однак питання розробки програми аудиту доходів від реалізації продукції потребує подальшої розробки та дослідження.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета проведення аудиту полягає в можливості аудитора висловити свою думку стосовно організації обліку доходів від реалізації продукції, визначити фінансовий результат, розкрити інформацію бухгалтерського обліку відповідно діючого законодавства та підвищити оцінку ефективності використання отриманого прибутку підприємства для забезпечення подальшої безперервності діяльності [1, с. 10].

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Основними завданнями аудиту реалізації продукції є підтвердження правильності:

- відображення в бухгалтерському обліку фактичної виручки від реалізації продукції;
- відображення в бухгалтерському обліку собівартості продукції;
- визначення сум доходу від реалізації продукції [2, с. 143].

Для того, щоб отримати правдиві докази аудиту доходів від реалізації продукції експерту потрібні документи: прибутковий касовий ордер; виписка банку; рахунок фактура; товарно-транспортна накладна; облікові реєстри (Журнал б, рахунок 701 "Доходи від реалізації продукції").

Таблиця 2. Загальний план проведення аудиту доходів від реалізації продукції

№	Етапи	Перелік процедур	Термін етапу аудиту	ПІБ
1	2	3	4	5
1	Підготовчий	Обмін листами, укладення договору, ознайомлення з діяльністю підприємства, оцінка системи внутрішнього контролю та бухгалтерського обліку, визначення аудиторського ризику, суттєвості, планування аудиту доходів від реалізації продукції		
2	Основний	1. Перевірка залишків реалізованої продукції на початок періоду. 2. Перевірка правильності документального оформлення операцій з обліку реалізації продукції. 3. Перевірка правильності відображення інформації про реалізовану продукцію, що складають собівартість. 4. Перевірка співвідношення ціни реалізованої продукції з преїскурантною ціною. 5. Перевірка правомірності та своєчасності включення доходів від реалізації до собівартості продукції. 6. Перевірка випадків відсутності документів реалізованої продукції. 7. Перевірка правильності оцінки реалізації. 8. Перевірка правильності бухгалтерського обліку продаж (кореспонденція рахунків, облікові реєстри). 9. Перевірка відповідності записів аналітичного і синтетичного обліку на рахунках реалізації записам в облікових реєстрах, Головній книзі, звітності		
3	Заключний	Здійснення процедур зі збором та обґрунтування отриманої інформації (підготовка аудиторського висновку та складання аудиторського звіту)		

Таблиця 3. Програма аудиту доходів від реалізації продукції

№	Аудиторські процедури	Мета та якість	Задачі	Аудиторські докази	Метод перевірки
1	Перевірка залишків реалізованої продукції на початок періоду	Впевнитись у правильності формування залишків реалізованої продукції	Перевірка в відповідності залишків реалізованої продукції	Фінансові результати. Журнал б. Головна книга	Документальний, арифметичний
2	Перевірка правильності документального оформлення операцій з обліку реалізації продукції	Впевнитись у правильності документального оформлення обліку доходів від реалізації продукції	Перевірка правильності документального оформлення операцій з обліку реалізації продукції	Акт приймання-передачі, лімітно-забірні картки, рахунки фактури, договори купівлі-продажу	Документальний
3	Перевірка правильності відображення інформації про реалізовану продукцію, що складають собівартість	Впевнитись у правильності відображення класифікації оцінки та умов визнання доходів	1. Перевірка правильності та повноти відображення реалізації продукції 2. Перевірка правильності та повноти формування реалізації	Договір-угода, рахунки-фактури, платіжні вимоги	Арифметичний
4	Перевірка співвідношення ціни реалізованої продукції з преїскурантною ціною	Зіставити документи та впевнитись у правильності співвідношенні ціни	Перевірка та зіставлення ціни з реалізованої продукції з преїскурантною ціною	Преїскуранти, калькуляційні картки, розрахунки бухгалтерії, накладні	Документальний
5	Перевірка відповідності документів на відвантаження продукції затвердженням замовленням на продаж	Впевнитись у правильності документального оформлення на відвантаження продукції	Зіставити документи на відвантаження продукції з книгою реєстрації та впевнитись у їх наявності	Книга реєстрації рахунків-фактур, накладні на відвантаження продукції, реєстри бухгалтерського обліку	Арифметичний, зіставлення
6	Перевірка випадків відсутності документів реалізованої продукції	Впевнитись у наявності та правильності заповнення документів реалізованої продукції	Перевірка наявності документів реалізації продукції	Товарно-транспортні накладні, рахунки-фактури, реєстри бухгалтерського обліку	Документальний, арифметичний
7	Перевірка правильності оцінки реалізації	Впевнитись у правильності оцінки реалізованої продукції	Впевнитись у правильній оцінці реалізованої продукції	Рахунки-фактури	Документальний
8	Перевірка правильності бухгалтерського обліку продаж (кореспонденція рахунків, облікові реєстри)	Впевнитись у правильності введення бухгалтерського обліку реалізації продукції	Перевірка правильності відображення в обліку реалізації продукції	Товарно-транспортні накладні, рахунки-фактури, бухгалтерські реєстри, Головна книга	Документальний, арифметичний
9	Перевірка відповідності записів аналітичного і синтетичного обліку на рахунках реалізації записам в облікових реєстрах, Головній книзі, звітності	Впевнитись у відповідності записів аналітичного та синтетичного обліку на рахунках реалізації продукції	Перевірити повноту бухгалтерського обліку доходів від реалізації за звітний період	Головна книга, бухгалтерські реєстри, Звіт про фінансові результати	Документальний, арифметичний

лізації готової продукції", 702 "Доходи від реалізації товарів").

Спочатку аудитор розробляє анкету перевірки доходу від реалізації продукції, яка наведена у таблиці 1.

Після проведення анкетування та отримання відповідей на питання, аудитор починає розробляти загальний план аудиту доходів від реалізації продукції (табл. 2).

План аудиту — це документ, який зокрема розглядає характер, час та обсяг аудиторських процедур, які повинні виконуватися працівниками аудиторської фірми для отримання достатніх та відповідних аудиторських доказів з метою зменшення аудиторського ризику до прийнято низького рівня [23, с. 128].

План аудиту включає в себе основні етапи проведення, які повинен виконати аудитор:

- підготовчий;
- основний;
- заключний.

На другому етапі своєї роботи аудитор повинен розробити програму аудиту доходів від реалізації продукції. Програма аудиту — це документ, що містить перелік завдань у визначеній послідовності їх виконання, за допомогою яких отримуються достатні та надійні аудиторські докази у відповідності до мети перевірки щодо відповідного клієнта [15, с. 55].

Для того, щоб правильно скласти програму аудиту доходів від реалізації продукції аудитор повинен зап-

Таблиця 4. Робочий документ аудитора

№	Дата	Журнал 6	Фінансові результати	Відхилення Журнал 6 від Ф2
1	2	4	5	6

Таблиця 5. Робочий документ аудитора

№	Показники	За даними підприємства		За даними аудиту		Відхилення (+, -)
		На початок звіт. період	На кінець звіт. період	На початок звіт. період	На кінець звіт. період	
1	2	3	4	5	6	7
1	Залишок у Журнал 6					
2	Залишок у фінансовій звітності (Фінансові результати) – рядок 2000					

Таблиця 6. Робочий документ аудитора

№	Основні реквізити первинних документів	Наявність (+, -)	Примітка аудитора
1	2	3	4
1	Договір-угода: - дата; - покупець; - умови договору; - назва продукції; - підпис обох сторін; - печатка		
2	Рахунки-фактури: - назва підприємства; - дата; - зміст; - обсяг продукції; - посади осіб; - підписи		
3	Платіжна вимога: - номер документа; - дата; - платник; - код банку; - банк платника; - розрахунковий рахунок; - призначення платежу; - сума; - підписи; - печатка		

Таблиця 7. Робочий документ аудитора

№	Назва продукції	Ціна для іноземних покупців (тис. \$)	Ціна для вітчизняних покупців (тис. грн)	Курсова різниця (тис. грн)
1	2	3	4	5

Таблиця 8. Робочий документ аудитора

№	Продукція	Собівартість реалізаційної продукції	Прейскурантна ціна		Відхилення (+, -)
			Для вітчизняних покупців	Для іноземних покупців	
1	2	3	4	5	6

ланувати аудиторські процедури, які дозволять встановити правдиву істину щодо таких тверджень: доходи від реалізації продукції одержані у процесі звичайної діяльності підприємства; правильність відображення в обліку доходів; наявність первинних документів.

Під час аудиту доходів необхідно звернути увагу на наступне:

- наявність суттєвих доходів минулих періодів;
- зміна (зменшення або збільшення) собівартості реалізованої продукції, яка має істотний вплив на формування доходів підприємства.

Щоб вирішити поставлені завдання аудиту доходу від реалізації продукції, пропонуємо робочі докумен-

ти, які стануть обґрунтованими доказами якісного аудиту доходу від реалізації продукції.

Основні робочі документи аудитора наведені в таблицях 4—10. Експерту потрібно перевірити наявність та правильність заповнення первинних документів і договорів з покупцями та замовниками.

Якщо при перевірці документів аудитор встановлює, що є помилки у відображенні сум доходів, то експерту слід розширити межі вибіркового дослідження. Після чого, у аудиторському звіті аудитор показує достовірну інформацію про допущення помилки у обліку доходів та пропонує комплекс процедур, які допоможуть підприємству уникнути цих помилок в майбутньому.

Таблиця 9. Робочий документ аудитора

№	Зміст господарських операцій	За даними підприємства			За даними аудита			Відхилення та виправлення		
		Д-т	К-т	Сума	Д-т	К-т	Сума	Д-т	К-т	Сума
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Таблиця 10. Робочий документ аудитора

№	Показники	Сума реалізації продукції			
		31.03	30.06	30.09	31.12
1	2	3	4	5	6
1	Залишок у Журнал 6				
3	Залишок Фінансові результати				
4	Відхилення Журнал 6 від Фінансові результати				

ВИСНОВКИ

У статті авторами удосконалено програму аудиту доходу від реалізації продукції з метою підвищення ефективності діяльності підприємства, яка включає анкету, загальний план аудиту, програму аудиту та робочі документи аудитора.

Запропонована методика аудиту надасть змогу аудиторам:

- проаналізувати всі аспекти обліку доходу від реалізації продукції на підприємстві;
- дослідити правильність, повноту, законність та своєчасність відображення їх в обліку та звітності;
- вчасно виявити помилки у веденні обліку доходів;
- надати рекомендації з внесення необхідних змін в облікову політику підприємства щодо організації та методики обліку доходу від реалізації продукції;
- підвищити ефективність використання отриманого прибутку підприємства для забезпечення подальшої безперервності діяльності.

Література:

1. Бескоста Г.М. Аудит: Конспект лекції / Г.М. Бескоста. — Запоріжжя, 2007. — 85 с.
2. Бутинець Ф.Ф. Аудит: стан і тенденції розвитку в Україні та світі: монографія / Ф.Ф. Бутинець, Н.І. Петренко. — Житомир: ЖДТУ, 2003. — 408 с.
3. Гамова О.В. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку та аудиту виробничих запасів / О.В. Гамова, М.М. Мельник // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Вип. 1. — Полтава: ПДАА. — 2016. — С. 173—179.
4. Давидов Г.М. Аудит: підручник / Г.М. Давидов. — К.: Знання, 2004. — 512 с.
5. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту: навч. посібник [для ВНЗ] / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. — К.: Каравела, 2004. — 567 с.
6. Макаренко А.П. Теорія і практика документування в обліку і аудиті: навч.-метод. посібник Ч. 2 / А.П. Макаренко, О.М. Панченко, Л.В. Таратута, Т. О. Меліхова, Л.А. Птіцина; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2011. — 127 с.
7. Макаренко А.П. Організація і методика аудиту: навч.-метод. посібник. / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г.М. Бескоста. — Запоріжжя: ЗДІА, 2015. — 190 с.
8. Макаренко А.П. Розробка програми аудиту витрат на виробництво продукції з метою підвищення ефективності діяльності підприємства / А.П. Макаренко, Г.С. Хайло // Інвестиції: практика та досвід. — 2017. — № 1. — С. 68—75.

9. Макаренко А.П. Теоретико-методичні основи та практичні підходи до вдосконалення аудиту лізингових операцій / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії, 2016. — № 6. — С. 164—171.

10. Макаренко А.П. Аудит операцій і розрахунків з оплати праці та обліку її витрат на підприємстві / А.П. Макаренко, І.В. Боюк // Вісн. Бердян. ун-ту менеджменту і бізнесу. — 2011. — № 1. — С. 112—119.

11. Макаренко А.П. Аудит: навч.-метод. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г.М. Бескоста. — Запоріжжя: ЗДІА, 2015. — 190 с.

12. Макаренко А.П. Концептуальні підходи щодо організації проведення аудиту власного капіталу / А.П. Макаренко, Ю.М. Малініна // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Полтава: ПДАА. — 2013. — Вип. 1 (6). — Т. 2. — С. 24—30.

13. Макаренко А.П. Організація обліку та методика аудиту доходів за будівельними контрактами / А.П. Макаренко, Ю.І. Муродян // Матеріали XVI науково-технічної конференції студентів, магістрантів, аспірантів і викладачів ЗДІА. Проблеми економічного розвитку в сучасних умовах. — Т. — IV. — Запоріжжя, ЗДІА, 2011. — 308 с.

14. Макаренко А.П. Особливості оподаткування підприємства податком на додану вартість та шляхи підвищення його ефективності в умовах вступу України до ЄС / А.П. Макаренко, Д.Д. Мелешук // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Вип. 1 (12). — Полтава: ПДАА. — 2016. — С. 23—29.

15. Макаренко А.П. Розробка програми аудиту дебіторської заборгованості як засіб підвищення ефективності діяльності підприємства / А.П. Макаренко, І.В. Кузьменко // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Вип. 1 (10). — Полтава: ПДАА. — 2015. — С. 53—60.

16. Макаренко А.П. Удосконалення методичних підходів щодо проведення аудиту фінансових результатів підприємства / А.П. Макаренко, Д.С. Кабанен // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Вип. 1 (8). — Т. 2. — Полтава: ПДАА. — 2014. — С. 88—95.

17. Меліхова Т.О. Концептуальні основи визначення дебіторської заборгованості / Т.О. Меліхова, Д. Мась // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Полтава: ПДАА. — 2015. — Вип. 1 (10). — С. 189—196.

18. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту податку на додану вартість для підвищення фінансової без-

пеки підприємства / Т.О. Меліхова, М.Ю. Бойко // Інвестиції: практика та досвід — 2017. — № 1. — С. 34—39.

19. Меліхова Т.О. Внутрішній контроль ПДВ для своєчасного виявлення загроз економічної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова // Актуальні проблеми розвитку зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності: зб. наук. праць / ДонДУУ. — Маріуполь: ДонДУУ, 2015. — Т. XVI. — Сер. Економіка; Вип. 295. — С. 133—141.

20. Меліхова Т.О. Удосконалення документального забезпечення аудиту розрахунків з підзвітними особами з метою якісного проведення перевірки / Т.О. Меліхова, К.О. Новосьолова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. — Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2012. — Вип. 36. — С. 108—116

21. Огійчук М.Ф. Аудит: організація і методика: навчальний посібник для вузів / М.Ф. Огійчук, І.Т. Новіков, І.І. Рагуліна. — К.: Алерта, 2010. — 584 с.

22. Рядська В.В., Петраків Я.В. Аудит. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 265 с.

23. Салига С.Я. Аудит податків суб'єктів господарювання: монографія / С.Я. Салига, Т.О. Меліхова. — Запоріжжя: КПУ, 2011. — 224 с.

24. Салига С.Я. Оцінка якості та ефективності аудиту податків / С.Я. Салига, Т.О. Меліхова // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 1. — С. 34—38.

25. Усач Б. Ф. Організація і методика аудиту: підручник / Б.Ф. Усач, З.О. Душко, М.М. Колос. — К.: Знання, 2006. — 295 с.

References:

1. Beskosta, G.M. (2007), Audit [Audit], ZDIA, Zaporozhye, Ukraine.

2. Butynets', F.F. (2003), Audyт: stan i tendentsii rozvytku v Ukraini ta sviti [Audit: state and development trends in Ukraine and abroad], Zhytomyr, Ukraine.

3. Hamova, O.V. and Mel'nik, M.M. (2016), "Ways to improve accounting and inventory audit", Scientific works of the Poltava State Agrarian Academy, vol. 1, pp. 173—179.

4. Davydov, G.M. (2004), Audit [Audit], Kyiv, Ukraine.

5. Kulakovska, L.P. and Picha Yu.V. (2004), Organizatsiya i metodyka audyту [Organization and method of audit], Lviv, Ukraine.

6. Makarenko, A.P. Panchenko, O.M. Taratuta, L.V. Melikhova, T.O. and Ptitsina, L.A. (2011), Teoriia i praktyka dokumentuvannia v obliku i audyti [The theory and practice of documenting in accounting and audit] 2nd ed, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

7. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Beskosta, G.M. (2015), Organizatsiya i metodyka audyту [Organization and method of audit], ZDIA, Zaporozhye, Ukraine.

8. Makarenko, A.P. (2017), "Development of a program for auditing production costs in order to increase the efficiency of the enterprise", Investments Practice and Experience, vol. 1, pp. 68—75.

9. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2016), "Theoretical and methodical foundations and practical approaches to improving the audit of leasing operations", Economic herald Zaporizhia State Engineering Academy, vol. 6, pp. 164—171.

10. Makarenko, A.P. and Boyuk, I.V. (2011), Audyт operatsij i rozrakhunkiv z opłaty pratsi ta obliku ii vytrat na pidpryemstvi [Audit of operations and payments for payment of labor and registration of its expenses on an enterprise], Management and business, Berdiansk, Ukraine

11. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Beskosta, G.M. (2015), Audyт [Audit], ZDIA, Zaporozhye, Ukraine.

12. Makarenko, A.P. and Malinin, Yu.M. (2013), "Conceptual approaches to organization of own capital audit", Scientific works of the Poltava State Agrarian Academy, vol.1 (6), pp. 24—30.

13. Makarenko, A.P. and Murodyan, Yu.I. (2011), "Organization of Accounting and Audit Methodology for Revenue from Construction Contracts" Problems of economic development in modern conditions. Zaporozhye, Ukraine.

14. Makarenko, A.P. and Meleschuk, D.D. (2016), "Features of taxation of the enterprise by the value added tax and ways to increase its efficiency in the conditions of Ukraine's accession to the EU", Scientific Papers of the Poltava State Agrarian Academy, vol. 1 (12), pp. 23—29.

15. Makarenko, A.P. and Kuz'menko, I.V. (2015), "Development of the program of audit of receivables as a means of improving the efficiency of the enterprise", Scientific Papers of the Poltava State Agrarian Academy, vol. 1 (10), pp. 53—60.

16. Makarenko, A.P. and Kabanen, D.S. (2014), "Improvement of methodical approaches to audit of financial results of the enterprise", Scientific works of the Poltava State Agrarian Academy, vol. 1 (8), pp. 88—95.

17. Melikhova, T.O. and Mas, D. A. (2015), "Conceptual basis for determining receivables", Scientific Papers of the Poltava State Agrarian Academy, vol. 1 (10), pp. 189—196.

18. Melikhova, T.O. Boyko, M.Yu. and Melikhova, T.O. (2017), "Development of a program for the audit of value added tax to increase the financial safety of the enterprise, Investments: practice and experience, vol. 1, pp. 34—39.

19. Melikhova, T.O. (2015), "Internal control of VAT for timely detection of threats to the enterprise's economic security", Current problems of development of foreign economic and innovation activity, vol. 16, pp. 133—141.

20. Melikhova, T.O. and Novos'olova, K.O. (2012), "Improvements documentary providing Audit Payroll for the purpose of quality inspection", Problemy i perspektyvy rozvytku bankiv'skoi systemy Ukrainy. vol. 36, pp. 108—116.

21. Ohychuk, M.F. Novikov, I. T. and Ragulina, I.I. (2010), Aud orhanizatsiia i metodyka [Audit: organization and methodology], Kyiv, Ukraine.

22. Ryadskaya, V.V. Petrakiv, Ya.V. (2011), Audit [Audit], Kyiv, Ukraine.

23. Saliga, S.Ya. and Melikhova, T.O. (2011), "Audyт podatkiv sub'iektiv hospodariuvannia", Monograph KPU, p. 224.

24. Saliga, S.Ya. and Melikhova, T.O. (2010), "Assessment of the quality and effectiveness of tax audit", Investments: practice and experience, vol. 1, pp. 34—38.

25. Usach, B.F. Dushko, Z.O. and Kolos, M.M. (2006), Orhanizatsiia i metodyka audyту [Organization and method of audit], Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 25.12.2017 р.